

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน

เทศบาลตำบลช่องสะแก

เทศบาลตำบลช่องสะแก

อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

คำนำ

“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาลตำบลช่องสะแก” เป็นการเสนอแนวทางการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของประชาชน และการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหญ้าปล้อง รวมถึงการสนับสนุนให้ประชาชนและบุคลากรในองค์กรร่วมกันรับรู้เกี่ยวกับแนวคิดและความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการทั้งในด้านการตัดสินใจ ด้านปฏิบัติ ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล จนเกิดการเปลี่ยนแปลง

เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติ การกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลพื้นที่ชุมชนตนเอง สามารถเข้าถึงและรับทราบข้อมูลข่าวสารการบริหารงานและนโยบายการพัฒนาของผู้บริหารเทศบาลตำบลช่องสะแก สภาเทศบาลตำบลช่องสะแก และเป็นไปตามความต้องการของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ โดยประชาชนสามารถติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการบริหารงาน เข้าร่วมในการแสดงความคิดเห็น และสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและกำกับติดตามการบริหารจัดการ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นหลัก และให้เกิดความโปร่งใสในการทำงาน รวมถึงการนำไปสู่การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และบุคลากรในองค์กรให้เกิดความเข้มแข็ง เกิดทักษะและเห็นความสำคัญในการใช้เครื่องมือสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม ส่งผลให้การบริหารจัดการงานขององค์กรมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการปฏิบัติมากยิ่งขึ้น

สำนักปลัด

สำนักงานเทศบาลตำบลช่องสะแก

สารบัญ

	หน้า
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานร่วมกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	๑
การมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๖
การดำเนินการของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น	๒๑
หลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับประชาชนในการเข้าฟังการประชุมสภาฯ	๓๖
ภาคผนวก	๔๓

การมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการบริหารงานร่วมกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

เทศบาลตำบลช่องสะแก
อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

บทนำ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาประเทศภายใต้สถานการณ์และความเสี่ยงซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงภายในประเทศหรือระดับโลกที่ส่งผลกระทบได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นแนวทางการบริหารจัดการประเทศภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะนำไปสู่การบริหารประเทศเพื่อสร้างความ เป็นธรรมในสังคม จำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบราชการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกระจายอำนาจที่แท้จริง แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาระบบและกลไกการป้องกันปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน ส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกา และมีส่วนร่วมในทางการเมืองทั้งระดับประเทศและ ระดับท้องถิ่นควบคู่ไปกับการ ปลุกจิตสำนึก ค่านิยมประชาธิปไตยและหลักธรรมาภิบาล จึงนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่เข้ามามีบทบาทในการให้บริการประชาชนในระดับพื้นที่ทั่วประเทศ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการนำแนวคิดในการบริหารงานองค์กรโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และหลักธรรมาภิบาลโดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็ง ซึ่งเป็นกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในการ แก้ปัญหาของตนเอง ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความชำนาญของประชาชน ร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา ซึ่งประกอบด้วยมิติทั้งสิ้น ๓ มิติ คือ

มิติที่หนึ่ง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าอะไรควรทำและทำอย่างไร

มิติที่สอง มีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนาลงมือปฏิบัติการตามที่ได้ตัดสินใจ

มิติที่สาม มีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน

รวมทั้งการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคลและการมีส่วนร่วมของกลุ่ม โดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในลักษณะ ๔ ประการ ได้แก่

๑. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
๒. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ
๓. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
๔. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลที่สามารถกำหนดทิศทางการบริหารงานองค์กรได้

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหญ้าปล้อง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง โดยเฉพาะการบริหารงานการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตพื้นที่การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างเต็มความสามารถและทั่วถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหญ้าปล้องมากขึ้นจากการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาด้านการเมืองการบริหารภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการนโยบายสาธารณะ การบริการสาธารณะ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานต่าง ๆ

ดังนั้น เทศบาลตำบลช่องสะแกจำเป็นต้องส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ใน การตอบสนองปัญหา และความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น โดยมีกระบวนการเรียนรู้ที่ดี มีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ชุมชนจำเป็นต้องมีความรู้เท่าทัน มีภูมิคุ้มกัน มีอำนาจต่อรอง สามารถปรับตัวได้ และมีวิธีการแก้ไขปัญหาของชุมชนตนเอง โดยการเพิ่มโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการประเมินผล มากขึ้น อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมของประชาชนจะทำให้สมาชิกในชุมชนมีโอกาสในการเข้าถึงการพัฒนา พื้นที่ชุมชนของตนเอง รวมถึงสามารถกำหนดเป็นแนวนโยบายการพัฒนาท้องถิ่นให้ยั่งยืนต่อไป

การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในปัจจุบันมีความตื่นตัวสูงในเฉพาะการมีส่วนร่วมในการปฏิรูป การเมืองที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ของภาคประชาชนที่ต้องการเห็นการเมืองและสังคมเกิดความเปลี่ยนแปลงไปในทาง ที่ดีขึ้น เอื้อประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสมากขึ้น และสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความเท่าเทียม การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย ของรัฐหรือผู้นำรัฐบาล รวมทั้งกดดันให้รัฐบาลกระทำตามความประสงค์ของตนหรือกลุ่มของตน โดยที่การมี ส่วนร่วมในทางการเมืองเป็นเครื่องชี้วัดพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของแต่ละประเทศ การมีส่วนร่วมทางการเมืองควรที่จะเป็นการมีส่วนร่วมในทางการเมืองตามกฎหมายกำหนด ดังนั้น ประเทศที่ พัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่ตืออยู่แล้ว มักจะกำหนดให้ประชาชนในทุก ระดับมีสิทธิร่วมในทางการเมืองตามกฎหมายที่มีผลในระดับทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในทุกมิติ ของกระบวนการทางการเมือง (วีชรา ไชยสาร, ๒๕๔๕)

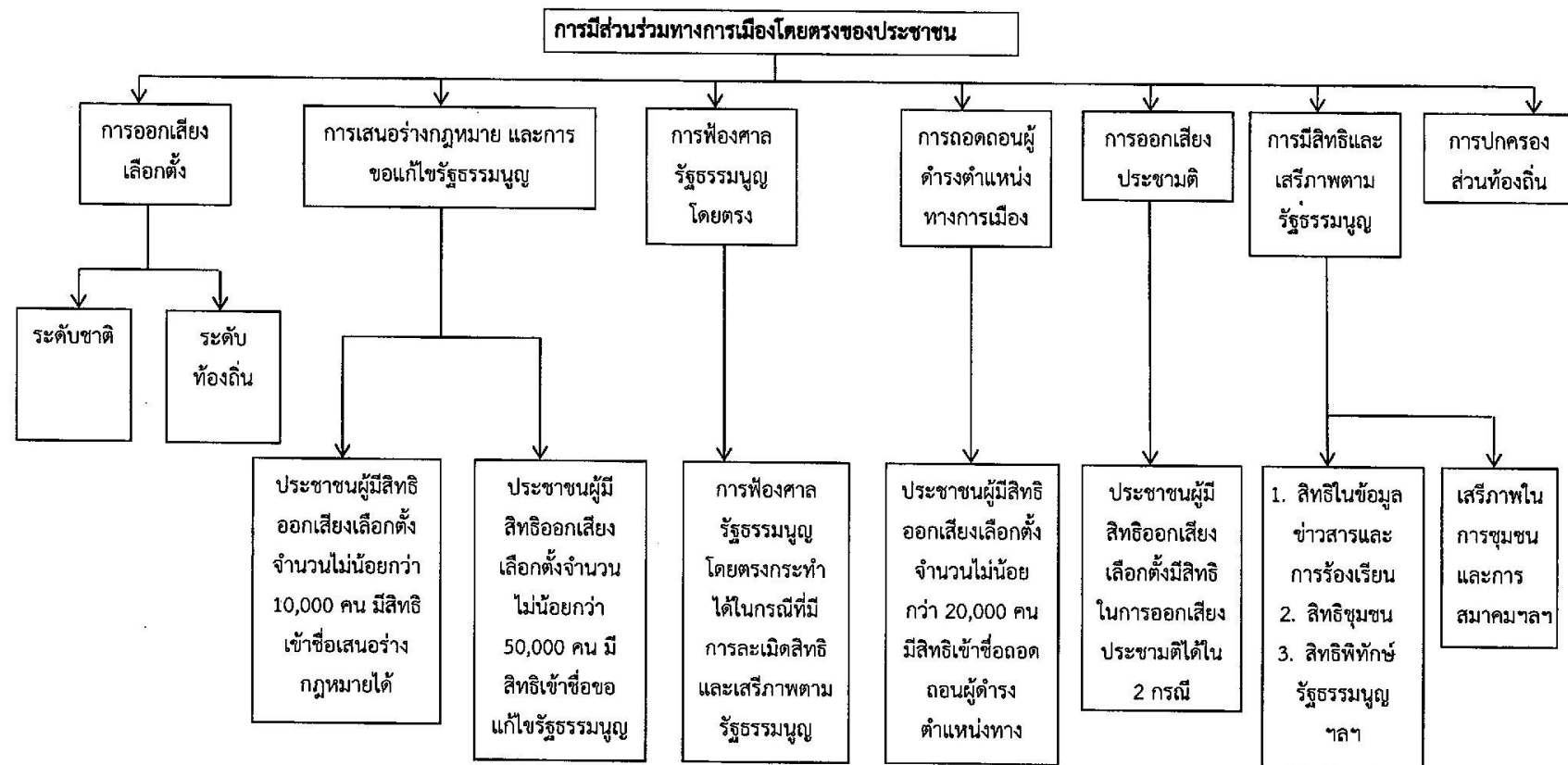
การตื่นตัวที่จะให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมืองนั้นเริ่มมีบัญญัติไว้ในทาง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๔๐ แต่ในรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวก็ได้บัญญัติไว้ชัดเจนถึง บทบาทประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารประเทศดังจะเห็นตัวอย่างได้ในหมวดที่ ๕ เรื่อง แนวนโยบายพื้นฐานของรำนัน ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ บัญญัติ หลักเกณฑ์ไว้เป็นเพียงแนวทางปฏิบัติด้านต่าง ๆ ให้รัฐเท่านั้น มิได้บัญญัติไว้ชัดเจน ดังนั้น ในรัฐธรรมนูญฉบับ ต่อมา คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงได้พยายามที่จะให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ มากขึ้น อาทิเช่นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งการจัดบริการ สาธารณะ ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลายหรือรูปแบบอื่น ส่งเสริมให้ประชาชนมีความ เข้มแข็งในทางการเมือง และจัดให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง เพื่อช่วยเหลือการ ดำเนินกิจกรรมสาธารณสุขของชุมชน รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะ เครือข่าย สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่ ส่งเสริมและให้การศึกษาก่

ประชาชนที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริตและเที่ยงธรรม(อนุรักษ์ นิยมเวช,๒๕๕๕,น๖-๗)

การมีส่วนร่วมทางการเมือง ถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการขับเคลื่อนระบอบประชาธิปไตยให้ไปสู่แก่นแท้ของระบอบการเมืองการปกครองที่เป็นของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย ได้หลายช่องทาง ได้แก่

๑. การออกเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น
๒. การเสนอร่างกฎหมายและการแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน มีสิทธิเข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายได้ และการใช้สิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน มีสิทธิเข้าชื่อเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้
๓. การฟ้องศาลรัฐธรรมนูญได้โดยตรง กระทำได้ในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้
๔. การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐,๐๐๐ คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภา เพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนบุคคลที่มีพฤติการณ์ร้ายรอยผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ได้
๕. การออกเสียงประชามติ โดยประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง มีสิทธิในการออกเสียงประชามติได้ใน ๒ กรณี คือ กรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องที่จะออกเสียงประชามติอาจกระทบถึงผลได้ผลเสียของประเทศ หรือประชาชน และกรณีกฎหมายบัญญัติให้มีการออกเสียงประชามติ
๖. การมีสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญยังได้เพิ่มอำนาจให้กับประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการกระจายอำนาจการตัดสินใจลงไปในระดับท้องถิ่น โดยให้ประชาชนในพื้นที่ดูแลและตรวจสอบการใช้อำนาจของผู้บริหารท้องถิ่นได้อีกด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ,๒๕๕๔,น.๗-๘) การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชนดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถแสดงเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ ๑ การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน

ที่มา: การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน www.parliament.go.th/ewtdadmin/ewtdadmin/article_๒๐๑๓๐๖๐๗๑๐๓๘๑๐.ppt

การมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เทศบาลตำบลช่องสะแก

อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

บทนำ

ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญมาแล้วถึง ๑๘ ฉบับ ทุกฉบับมีหลักการที่ตรงกันประการหนึ่งคือ ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจสูงสุด ที่เรียกว่า “อำนาจอธิปไตย” แม้ว่าในอดีตที่ผ่านมา ประชาชนไทยจะมีได้มีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองเท่าที่ควร แต่เมื่อกระแสการเป็นประชาธิปไตยของโลกได้เข้าสู่ประเทศไทย ทำให้ประชาชนรู้ถึงการที่ตนควรมีสติ สติ เสรีภาพ และมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้น นำมาสู่การปฏิรูประบบการเมืองไทยที่เห็นได้ชัดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ต่อเนื่องมาจนถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ซึ่งให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างมาก

การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การกระจายอำนาจให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการบริหาร การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ที่จะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน การมีส่วนร่วมในการออกกฎหมายตลอดจนการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจหน้าที่ของรัฐ การมีส่วนร่วมของประชาามีหลายระดับ ตั้งแต่ระดับร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมตรวจสอบ ดังนั้น ถ้าหากประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ร่วมกระบวนการตัดสินใจในการดำเนินการต่าง ๆ ของท้องถิ่นแล้ว จะทำให้การบริการสาธารณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด นอกจากนี้การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับทราบขั้นตอนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะมีผลให้การดำเนินการต่าง ๆ ของท้องถิ่นเป็นไปด้วยความโปร่งใส มีความเป็นธรรม ลดการทุจริตและความขัดแย้งในการทำงาน

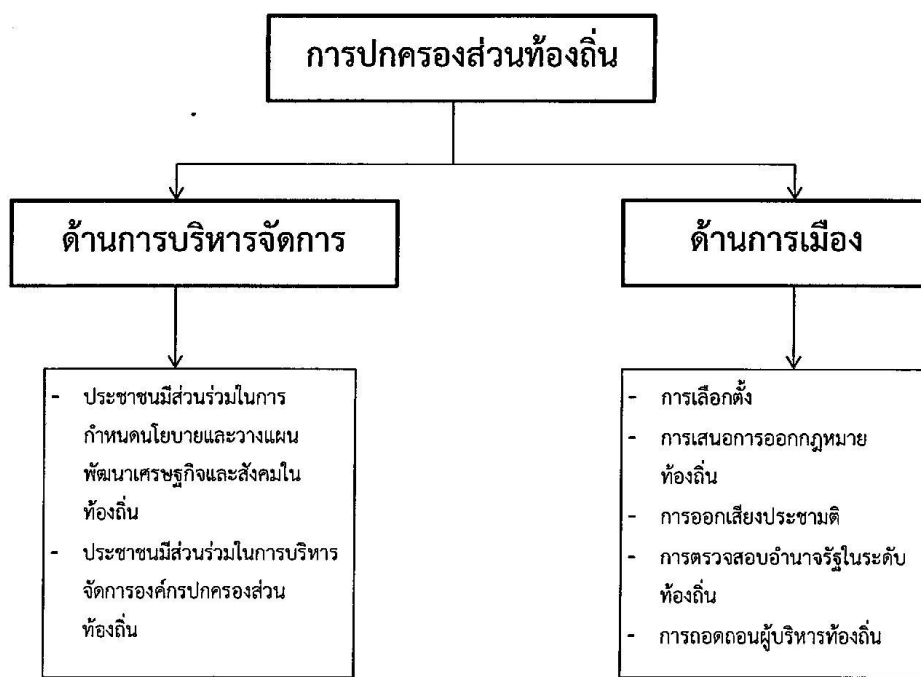
การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นของประชาชนถือเป็นหลักสากลที่ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญและความจำเป็นในสังคมประชาธิปไตย กฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกติกาสถิติสูงสุดของประเทศสะท้อนเจตนารมณ์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจน รวมถึงการปฏิรูปการบริหารงานภาครัฐภายใต้แนวคิดการบริหารภาครัฐแบบมีส่วนร่วม (Participatory Governance) และแนวคิดธรรมาภิบาล (Good Governance) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน มีกฎหมายหลายฉบับประกันสิทธิของประชาชนด้านการมีส่วนร่วมและกำหนดหน้าที่ของภาครัฐในการเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม อาทิ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ พระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ.๒๕๔๘ นอกจากนี้ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการยังกำหนดเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหัวใจหรือเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้

การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนปกครองตนเอง หรือกำหนดวิถีชีวิตและอนาคตของชุมชนโดยคนในชุมชน โดยตั้งแต่ประเทศไทยมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นต้นมา เป็นผลให้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ เป็นการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย ก่อให้เกิดหน่วยปกครองพื้นที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งนอกจากเทศบาลแล้วยังมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบล นับรวมจำนวนกว่าหมื่นแห่งทั่วประเทศเพื่อให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ต่อมาภายหลังยังมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เพิ่มอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีความจำเป็น ดังจะเห็นได้จากการกำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องเป็นตัวแทนของประชาชน ซึ่งมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านกระบวนการเลือกตั้ง นอกจากนี้ ยังกำหนดให้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานและตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายให้การทำงานของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ตรงจุด แก้ปัญหาได้รวดเร็ว สร้างความโปร่งใส รวมทั้งเป็นวิธีการที่ช่วยส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ความเป็นเจ้าของชุมชนและ เสริมสร้างประชาธิปไตยท้องถิ่น ดังนั้น การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องมุ่งเสริมสร้างการมีส่วนร่วม ของประชาชน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การเกิดขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นรากฐานของ การพัฒนาประชาธิปไตย ด้วยเหตุนี้ รัฐธรรมนูญจึงได้บัญญัติให้รัฐต้องให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ รัฐได้ส่งเสริมให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แก้ปัญหาในพื้นที่ การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น กระทำได้ทั้งในด้าน การบริหารจัดการ และด้านการเมือง

ด้านการบริหารจัดการ โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่น ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้านการเมือง ประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง การเสนอการออกกฎหมายท้องถิ่น การออกเสียประชามติ การตรวจสอบอำนาจรัฐในระดับท้องถิ่น และการถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในด้านการบริหารจัดการ และด้านการเมืองดังที่ กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถแสดงเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ ๒ การปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่มา: การปกครองส่วนท้องถิ่น

www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/.../article_๒๐๑๓๐๖๐๗๑๐๓๔๑๐.ppt

ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วม (Participation) ตามพจนานุกรมอังกฤษฉบับออกฟอร์ด ได้ให้คำนิยามไว้ว่าเป็นการมีส่วนร่วม (ร่วมกับคนอื่น) ในการกระทำบางอย่างหรือบางเรื่อง คำว่าการมีส่วนร่วมโดยมากมักจะใช้ในความหมายตรงข้ามกับคำว่า การเมินเฉย (Apathy) ฉะนั้น คำว่าการมีส่วนร่วมตามความหมายข้างต้นจึงหมายถึง การที่บุคคลกระทำการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือในประเด็นที่บุคคลนั้นสนใจ ไม่ว่าเขาจะได้ปฏิบัติการเพื่อแสดงถึงความสนใจอย่างจริงจังหรือไม่ก็ตาม และไม่จำเป็นที่บุคคลนั้นจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นโดยตรงก็ได้ แต่การมีทัศนคติ ความคิดเห็น ห่วงใย ก็เพียงพอแล้วที่จะเรียกว่าเป็นการมีส่วนร่วมได้ และยังได้ให้คำจำกัดความของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” หมายถึง การที่กลุ่มประชาชน หรือขบวนการที่สมาชิกของชุมชนที่กระทำการออกมาในลักษณะของการทำงานร่วมกัน ที่จะแสดงให้เห็นถึงความต้องการร่วม ความสนใจร่วม มีความต้องการที่จะบรรลุถึงเป้าหมายร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการเมือง หรือการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม หรือการดำเนินการเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจทางเศรษฐกิจ การเมือง การปรับปรุงสภาพทางสังคมในกลุ่มชุมชน

นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการอีกหลายท่านที่ได้ให้คำนิยามคำว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน เช่นเจมส์ แอล เครยัน ได้กำหนดความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า เป็นกระบวนการที่รวบรวมเอาความห่วงกังวล ความต้องการและค่านิยมต่างๆ ของสาธารณะชนไว้อยู่ในกระบวนการตัดสินใจของรัฐและเอกชน เป็นการสื่อสารสองทาง และเป็นการมีปฏิสัมพันธ์ที่มีเป้าหมายเพื่อการตัดสินใจที่ดีกว่าและที่ได้รับการสนับสนุนจากสาธารณะชน

ศ.ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และ ดร.ถวิลวดี บุรีกุล กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมว่า หมายถึงการที่อำนาจในการตัดสินใจไม่ควรเป็นของกลุ่มคนจำนวนน้อย แต่อำนาจควรได้รับการจัดสรรในระหว่างประชาชน เพื่อทุก ๆ คนได้มีโอกาสที่จะมีอิทธิพลต่อกิจกรรมส่วนร่วม

คะเนิงนิจ ศรีบัวเอี่ยม และคณะ ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าหมายถึง การกระจายโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง และการบริหารเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยการให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำปรึกษา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ รวมทั้งการควบคุมโดยตรงจากประชาชน

ปัทมา สุปก่าป้ง ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ในรายงานการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ ว่าหมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิในกระบวนการนโยบายสาธารณะทั้งในด้านการให้และรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ การร่วมตัดสินใจ ทั้งในขั้นตอนการริเริ่มนโยบาย การจัดทำแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งการปฏิบัติ การติดตาม และประเมินผลตามนโยบายแผนงานโครงการหรือกิจกรรมนั้น

ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑. คุณภาพของการตัดสินใจดีขึ้น เนื่องจากกระบวนการปรึกษาหารือกับสาธารณชนจะช่วยสร้างความกระจ่างให้กับวัตถุประสงค์ และความต้องการของโครงการหรือนโยบาย และบ่อยครั้งที่การมีส่วนร่วมของประชาชนนำมาสู่การพิจารณาทางเลือกใหม่ ๆ ที่น่าจะเป็นคำตอบที่มีประสิทธิภาพที่สุดได้
๒. ใช้ต้นทุนน้อยและลดความล่าช้าลง แม้ว่าการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมจะต้องใช้เวลาและมีค่าใช้จ่ายมากกว่าการตัดสินใจฝ่ายเดียว แต่การตัดสินใจฝ่ายเดียวที่ไม่คำนึงถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชนนั้น อาจนำมาซึ่งการโต้แย้ง คัดค้าน หรือการฟ้องร้องกันได้ อันทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงในระยะยาว เกิดความล่าช้า และความล้มเหลวของโครงการได้ในที่สุด
๓. การฉันทามติ การมีส่วนร่วมของประชาชนจะสร้างข้อตกลงและข้อผูกพันอย่างมั่นคงในระยะยาวระหว่างกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน ช่วยสร้างความเข้าใจระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ลดข้อโต้แย้งทางการเมือง และช่วยให้เกิดความชอบธรรมต่อการตัดสินใจของรัฐบาล
๔. การนำไปปฏิบัติง่ายขึ้น การเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำให้ประชาชนมีความรู้สึกของการเป็นเจ้าของการตัดสินใจนั้น และทันทีที่การตัดสินใจนั้นเกิดขึ้น ประชาชนย่อมอยากเห็นผลในทางปฏิบัติ และยังอาจเข้ามาช่วยกันอย่างกระตือรือร้นอีกด้วย
๕. การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าเพราะการเปิดโอกาสให้ฝ่ายต่าง ๆ เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น ความต้องการ และข้อห่วงกังวลตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจะช่วยลดโอกาสของการโต้แย้งและการแบ่งฝ่ายที่จะเป็นปัจจัยให้เกิดการเผชิญหน้าอย่างรุนแรงได้
๖. การคงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม เนื่องจากกระบวนการตัดสินใจที่โปร่งใสและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม จะสร้างความน่าเชื่อถือต่อสาธารณะและเกิดความชอบธรรม โดยเฉพาะเมื่อต้องมีการตัดสินใจในเรื่องที่มีการโต้แย้ง
๗. การคาดการณ์ ความห่วงกังวลและทัศนคติของสาธารณชน เพราะเมื่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้มาทำงานร่วมกับสาธารณชนในกระบวนการมีส่วนร่วม จะได้รับรู้ถึงความห่วงกังวล และมุมมองของสาธารณชนต่อการทำงานขององค์กร ซึ่งจะช่วยให้เจ้าหน้าที่ที่สามารถคาดการณ์ปฏิกิริยาตอบสนองของสาธารณชนต่อกระบวนการและการตัดสินใจขององค์กรได้
๘. การพัฒนาภาคประชาสังคม ประโยชน์อย่างหนึ่งของการมีส่วนร่วมของประชาชนคือ ทำให้ประชาชนมีความรู้ทั้งในส่วนเนื้อหาโครงการและกระบวนการตัดสินใจของรัฐ รวมทั้งเป็นการฝึกอบรมผู้นำ และทำให้ประชาชนได้เรียนรู้ทักษะการทำงานร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

เงื่อนไขของการมีส่วนร่วมของประชาชน

เงื่อนไขพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน มี ๓ ประการ คือ

๑. การมีอิสรภาพในการเข้าร่วม การเข้าร่วมต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ
๒. ความเสมอภาคในการเข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง ทุกคนที่เข้าร่วมต้องมีสิทธิเท่าเทียมกัน

๓. ผู้เข้าร่วมต้องมีความสามารถพอที่จะเข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง มีความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ แต่หากกิจกรรมที่กำหนดไว้มีความซับซ้อนเกินความสามารถของกลุ่มเป้าหมาย ก็จะต้องมีการพัฒนาศักยภาพให้บุคคลเหล่านั้นสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้

ระดับขั้นการมีส่วนร่วมของประชาชน

การแบ่งระดับขั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนแบ่งได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และความละเอียดของการแบ่งเป็นสำคัญ โดยมีข้อพึงสังเกตคือ ถ้าระดับการมีส่วนร่วมต่ำ จำนวนประชากรที่เข้ามามีส่วนร่วมจะมาก และยิ่งระดับการมีส่วนร่วมสูงขึ้นเพียงใด จำนวนประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมก็จะลดลงตามลำดับ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนเรียงตามลำดับจากต่ำสุดไปหาสูงสุด ได้แก่

๑. ระดับการให้ข้อมูล เป็นระดับต่ำสุด และเป็นวิธีการที่ง่ายที่สุดของการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้วางแผนโครงการกับประชาชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลแก่ประชาชน โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การแถลงข่าว การแจกข่าวสาร และการแสดงนิทรรศการ เป็นต้น แต่ไม่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นหรือเข้ามาเกี่ยวข้องใด ๆ
๒. ระดับการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน เป็นระดับขั้นที่สูงกว่าระดับแรก กล่าวคือ ผู้วางแผนโครงการเชิญชวนให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินข้อดีข้อเสียของโครงการอย่างชัดเจนมากขึ้น เช่น การจัดทำแบบสอบถามริเริ่มโครงการต่าง ๆ หรือการบรรยายและเปิดโอกาสให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการนั้น ๆ เป็นต้น
๓. ระดับการปรึกษาหารือ เป็นการเจรจาอย่างเป็นทางการระหว่างผู้วางแผนโครงการและประชาชน เพื่อประเมินความก้าวหน้าหรือระบุประเด็นข้อสงสัยต่าง ๆ เช่น การจัดประชุม การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ และการเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็น เป็นต้น
๔. ระดับวางแผนร่วมกัน เป็นระดับการมีส่วนร่วมที่ผู้วางแผนโครงการกับประชาชนมีความรับผิดชอบร่วมกันในการวางแผนเตรียมโครงการ และผลที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการเหมาะที่จะใช้สำหรับการพิจารณาประเด็นที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อน และมีข้อโต้แย้งมาก เช่น การใช้กลุ่มที่ปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การให้อนุญาตตุลาการเพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง และการเจรจาเพื่อหาทางประนีประนอมกัน เป็นต้น
๕. ระดับการร่วมปฏิบัติ เป็นระดับที่ผู้รับผิดชอบโครงการกับประชาชนร่วมกันดำเนินโครงการ เป็นขั้นการนำโครงการไปปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
๖. ระดับการควบคุมโดยประชาชน เป็นระดับสูงสุดการมีส่วนร่วมโดยประชาชน เพื่อแก้ปัญหา ข้อขัดแย้งที่มีอยู่ทั้งหมด เช่น การลงประชามติ แต่การลงประชามติจะสะท้อนถึงความต้องการของประชาชนได้ดีเพียงใด ขึ้นอยู่กับความชัดเจนของประเด็นที่จะลงประชามติและการกระจายข่าวสารเกี่ยวกับข้อดี ข้อเสียของประเด็นดังกล่าวให้ประชาชนเข้าใจอย่างสมบูรณ์และทั่วถึงเพียงใด โดยในประเทศที่มีการพัฒนาทางการเมืองแล้ว ผลของการลงประชามติจะมีผลบังคับให้รัฐบาลต้องปฏิบัติตาม แต่สำหรับประเทศไทยนั้น รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันบัญญัติให้ผลของการประชามติมีทั้งแบบที่มี

ข้อยุติโดยเสียงข้างมาก และแบบที่เป็นเพียงการให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี ซึ่งไม่มีผลบังคับให้รัฐบาลต้องปฏิบัติตามแต่อย่างใด (มาตรา ๑๖๕)

พัฒนาการของการมีส่วนร่วมของประชาชนไทยในอดีต

ในระยะ ๓๐ ปีแรกของการเปลี่ยนแปลงระบอบประชาธิปไตย (พ.ศ.๒๔๘๙ - ๒๕๑๙) เป็นยุคที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมเพียงเล็กน้อย คือการเลือกตั้ง ขณะที่การมีส่วนร่วมรูปแบบอื่น ๆ เกิดขึ้นน้อย และมักเป็นเรื่องของการเมือง การปฏิวัติ รัฐประหาร การประท้วงหรือเดินขบวน เช่น การมีส่วนร่วมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เพื่อเรียกร้องมหาวิทยาลัยคืนจากเหตุการณ์กบฏแมนฮัตตัน (พ.ศ.๒๔๙๒) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างขบวนการสันติภาพซึ่งมีเป้าหมายในการต่อต้านสงคราม (พ.ศ.๒๔๙๕) การเดินขบวนการประท้วงการเลือกตั้ง (พ.ศ.๒๕๐๐) การมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อต่อต้านรัฐบาล (๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖) การมีส่วนร่วมของผู้ใช้แรงงานในการเรียกร้องเรื่องค่าจ้างขั้นต่ำ (พ.ศ.๒๕๑๗) การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาเรื่องหนี้สินและการครอบครองที่ดิน (พ.ศ.๒๕๑๗) และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประท้วงรัฐบาล (พ.ศ.๒๕๑๘ - ๒๕๑๙)

ในระยะเวลา ๒๐ ปีต่อมา การมีส่วนร่วมในทางการเมืองประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ไม่พอใจรัฐบาลยังคงเกิดขึ้น เช่นการมีส่วนร่วมในการเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรี พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ลาออก (พ.ศ.๒๕๒๓) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชาติไทยตามนโยบาย ๖๖/๒๓ และที่สำคัญคือเหตุการณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อเรียกร้องให้มีการปฏิรูปการเมืองในเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๕ ซึ่งผู้นำกระบวนการและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทำให้พลังมวลชนเพิ่มมากขึ้น แต่ฝ่ายรัฐกลับใช้แนวปฏิบัติแบบเดิม ๆ ทำให้เกิดการใช้ความรุนแรง จนนำมาซึ่งความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ เป็นผลให้รัฐสภาแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๙ โดยเพิ่มเติมหมวด ๑๒ ว่าด้วยการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ กำหนดให้สภาร่างรัฐธรรมนูญซึ่งมีสมาชิก ๒ ประเภท คือ ส.ส.ร. ซึ่งเป็นตัวแทนจังหวัด และ ส.ส.ร.ประเภทนักวิชาการ ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่างรัฐธรรมนูญ (พ.ศ.๒๕๔๐)

ในระยะเวลา ๑๐ ปีต่อมา (พ.ศ.๒๕๔๐ - ๒๕๔๙) เป็นยุคแรกของการประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม เพราะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้กำหนดเจตนารมณ์เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้อย่างชัดเจน ตั้งแต่การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ร่วมให้ข้อมูล ปรีกษาหารือ ตัดสินใจ ติดตามตรวจสอบ และถอดถอนผู้ทุจริต ทั้งยังเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการทางนโยบาย มีการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับภาคประชาสังคมมีความเข้มแข็งมากขึ้น และประชาชนเรียนรู้ที่จะใช้การมีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ โดยสันติวิธี จึงมีเหตุการณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนที่สำคัญ เช่น การเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ซึ่งมีจำนวนถึง ๑๖ ฉบับ การมีส่วนร่วมของกลุ่มประชาสังคมเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้ ยื่นฟ้องขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาเพิกถอนพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจสิทธิและประโยชน์ของบริษัท การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) พ.ศ.๒๕๔๘ และพระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเวลาการยกเลิกกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๕๔๘ มีผลให้แผนการนำ กฟผ. เข้ากระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ต้องมียุติลง การมีส่วนร่วมในการ

จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การคัดค้านโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนบ่อนอก-บ้านกรด โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติและโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย-มาเลเซีย และมีหลายกรณีที่ประชาชนประสบความสำเร็จในการใช้สิทธิการมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะจนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการตัดสินใจของรัฐ เช่น โครงการพัฒนาลุ่มน้ำหนองหาร จังหวัดสกลนคร ที่ประชาชนร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาหนองหารและนำเสนอภาครัฐ จนได้รับการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการรวมตัวของตัวแทนจากภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และปราชญ์ชาวบ้าน ตั้งเป็นเครือข่ายประชาชนต่อต้านคอร์รัปชัน (คปต.) ที่มีผลงานอันถือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการทุจริตโดยแท้จริง

ต่อมา ได้เกิดเหตุการณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ต้องจารึกได้อีกเหตุการณ์หนึ่งคือการที่ประชาชนจำนวนมากออกมาเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ลาออกจากตำแหน่ง แต่ก็ยังมีประชาชนอีกจำนวนหนึ่งซึ่งยังคงให้การสนับสนุนรัฐบาลของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรอยู่ จนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่สำคัญ คือ การยึดอำนาจการปกครองประเทศโดยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ นำไปสู่การยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการออกเสียงลงประชามติเพื่อให้ความเห็นชอบการนำร่างรัฐธรรมนูญมาใช้บังคับเป็นครั้งแรกของประเทศไทย ในวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๐

สิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างมาก เห็นได้จากการเพิ่มบทบัญญัติหมวด ๗ ว่าด้วยการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน เพื่อให้สิทธิแก่ประชาชนในกระบวนการทางการเมืองต่าง ๆ ดังนี้

- การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติในหมวด ๓ และหมวด ๕ โดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน ตามมาตรา ๑๖๓
- การเข้าชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐,๐๐๐ คน ตามมาตรา ๑๖๔ เพื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภามีมติถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ได้แก่ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครอง หรืออัยการสูงสุด รวมถึงตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้พิพากษาหรือตุลาการ พนักงานอัยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงออกจากตำแหน่งด้วยเหตุที่มีพฤติการณ์
 - ร่ำรวยผิดปกติ
 - ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่
 - ส่อว่ากระทำความผิดตำแหน่งหน้าที่ราชการ
 - ส่อว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม
 - ส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมอย่างรุนแรง

- การออกเสียงประชามติของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๑๖๕ ในกรณีดังต่อไปนี้
 - คณะรัฐมนตรีเห็นว่ากิจการในเรื่องใดอาจกระทบถึงประโยชน์ ส่วนได้ส่วนเสียของประเทศชาติหรือประชาชน
 - กรณีที่กฎหมายบัญญัติให้มีการออกเสียงประชามติ

นอกจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงแล้ว ประชาชนยังมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ เช่น

- สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน (ส่วนที่ ๑๐) รับรองสิทธิของประชาชนในการรับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ (มาตรา ๕๖) การได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยราชการ ก่อนการอนุญาตหรือดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว (มาตรา ๕๗) รวมทั้ง มีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางการปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน (มาตรา ๕๘)

- สิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งการพิจารณาภายในเวลาอันรวดเร็ว (มาตรา ๕๙)
- สิทธิรวมตัวกันเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค (มาตรา ๖๑)
- สิทธิติดตามและร้องขอให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ (มาตรา ๖๒)
- เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม (ส่วนที่ ๑๑) คัดกรองเสรีภาพของบุคคลในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ (มาตรา ๖๓) เสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร องค์การเอกชน องค์การพัฒนาเอกชน หรือหมู่คณะอื่น (มาตรา ๖๔) การจัดตั้งพรรคการเมือง (มาตรา ๖๕)
- สิทธิชุมชน (ส่วนที่ ๑๒) รับรองสิทธิของชุมชนในการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพ (มาตรา ๖๖) สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมทั้งกับรัฐและชุมชนในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน (มาตรา ๖๗)
- สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญ (ส่วนที่ ๑๓) ห้ามบุคคลใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ (มาตรา ๖๘) และให้สิทธิบุคคลในการต่อต้านโดยสันติวิธีซึ่งการกระทำใด ๆ ที่เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ (มาตรา ๖๙)

- สิทธิมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น (หมวด ๑๔) ได้แก่ สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา ๒๘๔) สิทธิลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นนั้นพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๒๘๕) สิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่น เพื่อสภาท้องถิ่นพิจารณาข้อบัญญัติท้องถิ่น (มาตรา ๒๘๖) ตลอดจนมีสิทธิ มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา ๒๘๗)

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ยังมีบทบัญญัติหมวด ๕ ว่าด้วย แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ ๑๐ แนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งกำหนดให้รัฐ ต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังต่อไปนี้

๑. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ
๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลายหรือรูปแบบอื่น
๔. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง และจัดให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนา การเมืองภาคพลเมือง เพื่อช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมสาธารณะของชุมชน รวมทั้งสนับสนุน การดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบ ให้สามารถแสดง ความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่
๕. ส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชนที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้วางบทบัญญัติที่สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการตรวจสอบการใช้อำนาจอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้นกว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ โดยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นจัดอยู่ในหมวดที่ ๑๔ ว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมี ๓ เรื่องหลักคือ การลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และเรื่องสิทธิการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวได้เน้นย้ำถึงการรับรองสิทธิของประชาชนในการมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัตินั้นยังมีข้อจำกัดหลายประการที่ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นไม่สามารถมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเต็มที่ เนื่องจากมีอุปสรรคหลายประการซึ่งเป็นการจำกัดสิทธิ หรือวางเงื่อนไขการใช้สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ อุปสรรคสำคัญในการใช้สิทธิการการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ ข้อจำกัดทางกฎหมายในรูปแบบของเงื่อนไขที่วางไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นที่มีอยู่ในขณะนี้ คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ซึ่งหลักการสำคัญของพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด หากเห็นว่าสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป โดยให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อจำนวนผู้มีสิทธิเข้าชื่อ ในกรณีผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงทั้งหมด การเข้าชื่อถอดถอนนั้นเป็นอันตกไป แต่หากมีผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งและมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ ของผู้ที่มาลงคะแนนเสียงทั้งหมดการถอดถอนจึงมีผล

เงื่อนไขในทางกฎหมายที่เป็นอุปสรรคของพระราชบัญญัตินี้ คือ จำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนที่กำหนดไว้ค่อนข้างสูง ซึ่งในทางปฏิบัตินั้น มีความเป็นไปได้น้อยมากที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่จะสามารถรวบรวมผู้ที่จะมาเข้าชื่อให้ได้ตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ที่กำหนดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ค่อนข้างสูงเช่นกัน คือ จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง นอกจากนี้ ข้อจำกัดทางกฎหมายอีกประการ คือ การให้ประชาชนร่างข้อบัญญัติประกอบคำร้องมาทั้งฉบับเพื่อเสนอต่อประธานสภาท้องถิ่น ซึ่งในความเป็นจริงแล้วประชาชนทั่วไปในท้องถิ่นไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะร่างข้อบัญญัตินั้น เป็นการผลักภาระให้ประชาชนมากเกินไป ประการสุดท้ายคือการออกเสียงประชามติโดยบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียงประชามติในระดับท้องถิ่น ซึ่งบัญญัติถึงสิทธิของประชาชนในการออกเสียงประชามติอย่างชัดเจน แต่ในความเป็นจริงนั้น การออกเสียงประชามติในระดับท้องถิ่นมีน้อยมาก หรือในบางท้องถิ่นไม่เคยมีการทำประชามติเลย เนื่องจากอุปสรรค คือ ประชาชนในท้องถิ่นยังขาดความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายทำให้ไม่สามารถใช้สิทธิที่กฎหมายรองรับไว้ได้ (อนุรักษ์ นิยมเวช,๒๕๕๔)

โดยสามารถสรุปปัญหาที่เป็นที่เป็นอุปสรรคของการมีส่วนร่วมได้ดังนี้

๑. เจ้าหน้าที่ภาครัฐและประชาชนขาดความรู้เกี่ยวกับแนวคิด และความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน
๒. โครงสร้างกฎหมายและกระบวนการนโยบายยังไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมอย่างเพียงพอ
๓. การขาดแคลนผู้มีทักษะในการใช้เครื่องมือสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน
๔. ปัญหาเรื่องวัฒนธรรมการเมืองและความพร้อมของประชาชน
๕. ปัญหาด้านความพร้อมของภาครัฐ
๖. การไม่มีตัวชี้วัดที่ชัดเจน ที่จะบอกให้ทราบว่าประชาชนมีส่วนร่วมกับภาครัฐมากน้อยเพียงใด หรือหน่วยงานภาครัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด ทำให้ผู้ปฏิบัติงานไม่สามารถทำงานให้ดีขึ้นได้ เพราะไม่มีมาตรฐานในการทำงานที่ชัดเจน

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบอบประชาธิปไตย เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจต่อการเมืองการปกครองของประเทศและท้องถิ่นของตน และที่สำคัญการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนั้นเป็นการตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยและควบคุมการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และเจ้าหน้าที่ภาครัฐได้เป็นอย่างดี การปกครองท้องถิ่นถือว่าเป็นพื้นฐานของประชาธิปไตยระดับชาติ เพราะการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยระดับชาติจะประสบความสำเร็จได้จะต้องอาศัยพัฒนาการของการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่นก่อน โดยสร้างความเข้าใจและการยอมรับจากประชาชนว่าการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งจำเป็นและมีประโยชน์ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ นอกจากนี้ การปกครองท้องถิ่นยังเปรียบเสมือนสถาบันฝึกอบรมประชาชนให้เข้าใจกระบวนการและกลไกทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะช่วยให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ และเข้าใจในกระบวนการทางการเมืองมากยิ่งขึ้น ดังนั้น หากประชาชนไม่เห็นความสำคัญและการเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นอย่างเหมาะสมและจริงจังแล้ว คงคาดหวังจะเห็นการพัฒนาการเมืองการปกครองในระดับชาติได้ยาก

จากปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้นจะเห็นได้ว่า การที่จะแก้ไขปัญหาลักษณะดังกล่าวได้นั้น ที่สำคัญที่สุดคือ การให้ความรู้ทางด้านกฎหมายแก่ประชาชนในท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในสิทธิการมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนได้ตระหนักถึงสิทธิของตนตามรัฐธรรมนูญ และสามารถใช้สิทธินั้นได้อย่างเต็มที่ ถึงแม้ว่าจะมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อให้การใช้สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นไปได้มากขึ้น แต่ถ้าหากประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้กฎหมายอยู่ การใช้สิทธิดังกล่าวก็จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ดังนั้น ประชาชนจึงจำเป็นต้องรับรู้ถึงสิทธิในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชนและท้องถิ่น และเพื่อให้เป็นไปตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย หลักการกระจายอำนาจ และแนวคิดการปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทางถึงสิทธิและอำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้รับรองไว้ โดยจะต้องทำพร้อม ๆ กันหลายวิธี เช่น การเปิดเผยข้อมูลการใช้หอกระจายข่าว การจัดทำเอกสารแผ่นพับ การจัดกิจกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบประชาชน การจัดทำเว็บไซต์ เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูล
๒. สร้างเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การปกครอง และการพัฒนาเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชนและท้องถิ่น
๓. ฝึกอบรมและพัฒนาผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีคุณธรรม ศีลธรรม และทำงานเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง รวมทั้งฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้มีความยืดหยุ่นสามารถนำไปบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. กำหนดให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น และพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ก้าวทันโลกอยู่เสมอ
๕. ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยเรื่องเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น การดำเนินการพัฒนาด้านการส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสนับสนุนทุนการวิจัยในเรื่องดังกล่าว
๖. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้สิทธิการเข้าร่วมกิจกรรม การดำเนินงานพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตระหนักถึงความสำคัญในผลประโยชน์ของประชาชนและท้องถิ่น

การดำเนินการของประชาชน ในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

ระเบียบสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก
อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ

ระเบียบสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก

ว่าด้วยการดำเนินการของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

หลักการ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งว่า พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๕ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยมาตรา ๙ กำหนดให้ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ประสงค์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำร่างข้อบัญญัติ หรือเชิญชวนให้ร่วมเข้าชื่อ โดยให้ยื่นคำร้องต่อประธานสภาท้องถิ่นตามระเบียบที่ประธานสภาท้องถิ่นกำหนด โดยความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น

เหตุผล

จังหวัดเพชรบุรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษา เรื่องการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๕ จึงขอให้เทศบาลตำบลช่องสะแกจัดทำระเบียบสภา ว่าด้วยการดำเนินการของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ประกอบการพิจารณาจัดทำระเบียบของสภาท้องถิ่นตามความเหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่นของตนพร้อมแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างความรับรู้ ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

ระเบียบสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก

อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ว่าด้วยการดำเนินการของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

สภาเทศบาลตำบลช่องสะแก เห็นสมควรให้มีระเบียบสภาฯ ว่าด้วยการดำเนินการของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๕ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๕ โดยความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น จึงให้กำหนดระเบียบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหญ้าปล้อง ว่าด้วยการดำเนินการของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๕ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก ว่าด้วยการดำเนินการของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ข้อบัญญัติ” หมายความว่า เทศบัญญัติ และข้อบัญญัติท้องถิ่น

“ปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ปลัดเทศบาลตำบลช่องสะแก และให้หมายความรวมถึงเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลช่องสะแก ซึ่งปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นผู้ดำเนินการแทน

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

“ผู้ประสานงาน” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับมอบหมายจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ยื่นคำร้องขอต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหญ้าปล้อง ให้จัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือการเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ข้อ ๔ ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นใดประสงค์จะให้เทศบาลตำบลช่องสะแกดำเนินการจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือดำเนินการเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือให้ดำเนินการทั้งสองกรณี ให้ผู้เข้าชื่อยื่นคำร้องว่าประสงค์จะให้จัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเชิญชวนให้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเรื่องใดและหรือมีเนื้อหาอย่างไร โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ชื่อสกุล เลขบัตรประชาชน และลายมือชื่อพร้อมทั้งมอบหมายบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้ประสานงานเพื่อประโยชน์ในการจัดทำร่างข้อบัญญัติ แล้วยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยตนเอง หรือส่งทางไปรษณีย์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือระบบสารสนเทศตามแบบท้ายระเบียบนี้

/ให้ประธานสภา...

ให้ประธานสภาเทศบาลตำบลช่องสะแกตรวจสอบความถูกต้องของคำร้องตามวรรคหนึ่ง หากตรวจสอบแล้วเห็นว่าไม่ถูกต้อง ครบถ้วน ให้แจ้งผู้ประสานงานแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวโดยเร็ว แต่หากตรวจสอบแล้วเห็นว่าไม่ถูกต้อง ครบถ้วนให้ถือว่าวันที่ยื่นคำร้องถูกต้อง ครบถ้วนเป็นวันรับคำร้องและให้ดำเนินการต่อไปตามข้อ ๕ และให้ประธานสภาเทศบาลตำบลมอบหมายให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้ตามความประสงค์ของผู้ยื่นคำร้อง

ข้อ ๕ ในการจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยต้องมีสาระสำคัญและเป็นไปตามแบบที่กำหนดในข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น

ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้แล้วเสร็จนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอตามข้อ ๔ วรรคสอง หากเห็นว่าจะไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอขยายระยะเวลาต่อประธานสภาเทศบาลตำบล ซึ่งประธานสภาเทศบาลตำบลอาจจะขยายให้เป็นกรณีไปได้ แต่เมื่อรวมระยะเวลาที่ขยายแล้วต้องไม่เกินเก้าสิบวัน ทั้งนี้ การทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นดังกล่าวยังไม่ถือว่าเป็นผลเป็นการเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

ข้อ ๖ เมื่อปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้แจ้งผู้ประสานงานรับร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อไปดำเนินการเชิญชวนต่อไป หรือหากผู้ยื่นคำร้องประสงค์ให้เทศบาลตำบลดำเนินการเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นดังกล่าวให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามข้อ ๗

ข้อ ๗ ให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำประกาศเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น พร้อมกับแนบร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยเชิญชวนเป็นการทั่วไปผ่านทางหนังสือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือทางอื่น ๆ พร้อมระบุสถานที่จัดส่งเอกสารและที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือระบบเทคโนโลยีอื่น

ข้อ ๘ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นท้องถิ่น สามารถส่งหลักฐานการร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยต้องมีหลักฐานแสดงชื่อ ชื่อสกุล เลขบัตรประชาชนของผู้ร่วมเข้าชื่อ และข้อความที่แสดงให้เห็นว่าตนสมัครใจเข้าร่วมในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น พร้อมทั้งลงลายมือชื่อ และส่งไปยังสถานที่ หรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้เชิญชวนกำหนดไว้ในหนังสือเชิญชวน หรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การส่งหลักฐานตามวรรคหนึ่ง สามารถส่งได้ด้วยตนเอง ทางไปรษณีย์ ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น

ข้อ ๙ ในกรณีที่เทศบาลตำบลจัดให้มีการร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นผ่านระบบสารสนเทศ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นผ่านระบบสารสนเทศนั้นให้ลงทะเบียนและยืนยันตนก่อนเข้าสู่ระบบ เพื่อร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยไม่ต้องลงลายมือชื่อ

/ข้อ ๑๐ ผู้มีสิทธิ...

ข้อ ๑๐ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น มีสิทธิถอนการร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ก่อนที่ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

การถอนชื่อจากการเป็นผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้ทำเป็นหนังสือซึ่งมีข้อความเสนอ ชื่อ ชื่อสกุล เลขประจำตัวประชาชน และข้อความที่แสดงให้เห็นว่าตนเองประสงค์จะถอนการร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นฉบับใด พร้อมลงลายมือชื่อ และส่งเอกสารให้องค์การบริหารส่วนตำบลด้วยตนเองทางไปรษณีย์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การถอนชื่อจากการเป็นผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นตามข้อ ๙ ให้เข้าสู่ระบบการเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น เพื่อยืนยันตัวตนทำการถอนชื่อ

ข้อ ๑๑ เมื่อเทศบาลตำบลได้รับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อของผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น และมีผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่าตามที่กฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล ออกหนังสือรับรองความถูกต้อง ครบถ้วนของจำนวนผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นให้ผู้ประสานงานเพื่อไปดำเนินการตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๕ ต่อไป

ข้อ ๑๒ ให้ประธานสภาเทศบาลตำบล รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๘

(นายธวัช ตั้งวงศ์)

ประธานสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก

แนวทางปฏิบัติ
พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๕

ลำดับ	เรื่อง	สาระสำคัญ
๑.	เรื่องที่ยื่นเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น	เรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ อบท. ยกเว้นการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมต้องมีคำรับรองของผู้บริหารท้องถิ่น
๒.	คุณสมบัติและจำนวนผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น	<u>คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม</u> ๑. เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งใน อบท.ในวันที่ยื่นคำร้องเสนอ ๒. ไม่อยู่ในระหว่างเป็นผู้ถูกต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง <u>จำนวนสิทธิในการเข้าชื่อ</u> ไม่น้อยกว่า ๓ พันคนหรือน้อยกว่า ๑ ใน ๒๐ ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา แล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า
๓.	การยื่นคำร้องและเอกสารประกอบ	ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นยื่นคำร้องต่อประธานสภาท้องถิ่น โดยคำร้องต้องประกอบด้วย ๑. เอกสารชื่อ ชื่อสกุล เลขบัตรประชาชน และข้อความว่าสมัครใจพร้อมลงลายมือชื่อ (อบท.มีระบบสารสนเทศในการตรวจสอบเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ การเข้าชื่อทำได้โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อ) ๒. ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น สาระสำคัญเป็นไปตามแบบในข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น ๓. รายชื่อผู้แทนของผู้เข้าชื่อ ไม่เกิน ๑๐ คน ๔. คำรับรองของผู้แทนของผู้เข้าชื่อ ว่าผู้เข้าชื่อทุกคนเป็นผู้มีสิทธิเข้าชื่อ กรณีผู้เข้าชื่อถอนการเข้าชื่อหรือตายภายหลังที่ประธานสภาท้องถิ่นได้รับคำร้อง ให้ถือว่าการเข้าชื่อนั้นยังมีผลอยู่
๔.	การขอให้ อบท.จัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเชิญชวนให้ร่วมเข้าชื่อ	๑. ผู้มีสิทธิเข้าชื่อประสงฆ์ให้ อบท.จัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเชิญชวนให้ร่วมเข้าชื่อ ให้ยื่นคำร้องต่อประธานสภาท้องถิ่น ๒. ประธานสภาท้องถิ่นมอบหมายให้ปลัด อบท.ดำเนินการได้ ๓. จำนวนผู้เข้าชื่อยื่นคำร้องจะเกิน ๑๐ คนไม่ได้ ๔. กรณี มท.หรือ อบท. มีระบบสารสนเทศที่ยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สามารถเข้าชื่อผ่านระบบได้โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อ ๕. จำนวนผู้เข้าชื่อยื่นคำร้อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำร้อง วิธีประกาศเชิญชวน และระยะเวลาดำเนินการของปลัด อบท.ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาท้องถิ่นกำหนดโดยความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น

(ต่อ)

ลำดับ	เรื่อง	สาระสำคัญ
๕.	ข้อห้ามระหว่างการเชิญชวน	ในระหว่างการเชิญชวน ห้ามมิให้แก้ไขหลักการหรือข้อความในร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น เว้นแต่เป็นการแก้ไขที่ไม่ใช่สาระสำคัญ
๖.	การตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนของคำร้อง	๑. เมื่อได้รับคำร้องตาม ม.๘ ให้ประธานสภาท้องถิ่นตรวจสอบคำร้องว่าถูกต้อง ครบถ้วนหรือไม่ภายใน ๓๐ วัน และประธานสภาท้องถิ่นมอบหมายให้ปลัด อบท. ตรวจสอบคำร้องได้ ๑.๑ กรณีถูกต้อง ครบถ้วน ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ต่อสภาท้องถิ่นตามข้อบังคับการประชุมสภาโดยเร็ว ๑.๒ กรณีไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน ประธานสภาท้องถิ่นคืนคำร้องให้ไปดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด ๒. กรณีตรวจพบการปลอมลายมือ เมื่อหักลายมือชื่อปลอมออกแล้วยังมีผู้เข้าชื่อครบจำนวนให้ดำเนินการต่อไป
๗.	การตรวจสอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณ	๑. ให้ประธานสภาท้องถิ่นหรือปลัด อบท. ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น เมื่อพบว่าเป็นข้อบัญญัติงบประมาณ ให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งร่างข้อบัญญัติให้ผู้บริหารท้องถิ่นรับรองภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับคำร้องตาม ม.๘
๘.	การพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นและการตั้งคณะกรรมการวิสามัญ	๑. การพิจารณาร่างข้อบัญญัติของสภาท้องถิ่น ให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ประชาชนเข้าชื่อเสนอ โดยให้สภาท้องถิ่นแต่งตั้งผู้แทนผู้เข้าชื่อ ม.๘ (๓) ร่วมเป็นกรรมการวิสามัญไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการวิสามัญทั้งหมด ๒. สภาท้องถิ่นต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นให้เสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามที่ข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่นกำหนด
๙.	การยืนยันร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ต้องตกไป	๑. ร่างข้อบัญญัติตกไปเพราะ สภาท้องถิ่นครบวาระหรือยุบสภาภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่ประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรก ผู้แทนผู้เข้าชื่อยืนยันเป็นหนังสือต่อประธานสภาท้องถิ่น ๒. ให้ประธานสภาท้องถิ่นต้องเสนอร่างข้อบัญญัติต่อสภาท้องถิ่นโดยเร็ว

(ต่อ)

ลำดับ	เรื่อง	สาระสำคัญ
๑๐.	การเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้งของผู้ ปลอมลายมือชื่อ	ผู้ใดกระทำความผิดฐานปลอมลายมือชื่อในการเข้าชื่อเสนอ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ศาลอาจสั่งให้เพิกถอนสิทธิการเลือกตั้ง มีกำหนดไม่ เกินห้าปีนับแต่วันที่ศาลสั่งก็ได้
๑๑.	การดำเนินการทางวินัย	ในกรณีที่ปลัด อบท. และเจ้าหน้าที่ อบท. ไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับ มอบหมายโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นความผิดวินัย
๑๒.	กำหนดเวลาการออกระเบียบ	๑. ให้กระทรวงมหาดไทยและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมบรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่ พ.ร.บ.ใช้ บังคับ

อ้างอิงจาก กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เอกสารหมายเลข ๑

คำร้องขอให้จัดทำร่างบัญญัติท้องถิ่น

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอให้ดำเนินการจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

เรียน ประธานสภาท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น.....จำนวน ๑ ฉบับ (ถ้ามี)

๒. บันทึกหลักการและเหตุผลร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น (ถ้ามี)

๓. บัญชีรายชื่อผู้ขอให้จัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

ด้วยข้าพเจ้าซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน.....คน มีความประสงค์ร้องขอให้
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น.....

โดยมีรายชื่อดังต่อไปนี้

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล เลขประจำตัวประชาชน	ลายมือชื่อ
๑.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	
๒.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	
๓.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	
๔.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	
๕.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	
๖.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	
๗.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	
๘.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล เลขประจำตัวประชาชน	ลายมือชื่อ
๙.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	
๑๐.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ขอมอบหมายให้.....
เป็นผู้ประสานงาน เพื่อประโยชน์ในการจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตัวแทนผู้ร้องขอให้จัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

หมายเหตุ ข้าพเจ้าในฐานะตัวแทนผู้ร้องขอให้จัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ในฐานะผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ได้แจ้งวัตถุประสงค์กับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ในการเก็บรวบรวมใช้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อวัตถุประสงค์ในการร้องขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งเจ้าของข้อมูลได้ให้ความยินยอม จึงได้ให้ข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์ดังกล่าว

เอกสารหมายเลข ๒

คำร้องขอให้จัดทำร่างบัญญัติท้องถิ่น

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอให้เชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าเสนอชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

เรียน ประธานสภาท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น.....จำนวน ๑ ฉบับ (ถ้ามี)

๒. บันทึกหลักการและเหตุผลร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น (ถ้ามี)

๓. บัญชีรายชื่อผู้ขอให้จัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

ด้วยข้าพเจ้าซึ่งคณะเชิญชวน จำนวน.....คน มีความประสงค์ร้องขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

โดยมีรายชื่อดังต่อไปนี้

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล เลขประจำตัวประชาชน	ลายมือชื่อ
๑.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	
๒.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	
๓.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	
๔.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	
๕.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	
๖.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	
๗.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	
๘.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล เลขประจำตัวประชาชน	ลายมือชื่อ
๙.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	
๑๐.	นาย/นาง/นางสาว..... เลขประจำตัวประชาชน.....	

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าซึ่งเป็นผู้เชียวชวน ขอมอบหมายให้.....
เป็นผู้ประสานงาน เพื่อประโยชน์ในการจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตัวแทนคณะผู้เชียวชวน

หมายเหตุ ข้าพเจ้าในฐานะตัวแทนผู้ร้องขอให้จัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ในฐานะผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ได้แจ้งวัตถุประสงค์กับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ในการเก็บรวบรวมใช้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อวัตถุประสงค์ในการร้องขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งเจ้าของข้อมูลได้ให้ความยินยอม จึงได้ให้ข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์ดังกล่าว

เอกสารหมายเลข ๓

คำร้องเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

(ตามมาตรา ๘ ภายหลังผู้เชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อ)

เสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้จำนวนไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ คน หรือ ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒๐ แล้ว)

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอยื่นคำร้องเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น เรื่อง..... พ.ศ.

เรียน ประธานสภาท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น.....จำนวน ๑ ชุด

๒. เอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง.....จำนวน ๑ ชุด

๓. บัญชีรายชื่อผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเรื่อง.....

.....จำนวน ๑ ชุด

๔. คำรับรองของผู้แทนผู้เข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น.....จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยข้าพเจ้า(ชื่อ/สกุล).....กับคณะ ผู้มีสิทธิ

เลือกตั้ง ได้ดำเนินการเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น เรื่อง.....

.....พ.ศ.....

ได้จำนวน.....คน จึงยื่นคำร้องเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นดังกล่าว ต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อ

พิจารณาดำเนินการต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตัวแทนผู้เข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

โทร.....

บัญชีรายชื่อผู้แทนของผู้เข้าซื้อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

เรื่อง..... พ.ศ.

ข้าพเจ้าขอเสนอรายชื่อผู้แทนของผู้เข้าซื้อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น จำนวน.....คน ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้
๑.		
๒.		
๓.		
๔.		
๕.		
๖.		
๗.		
๘.		
๙.		
๑๐.		

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตัวแทนผู้เข้าซื้อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

เอกสารหมายเลข ๔

หลักฐานการลงลายมือชื่อของผู้เข้าเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเรื่อง พ.ศ.

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑.	ชื่อและชื่อสกุล	
๒.	เลขประจำตัวประชาชน	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้าพเจ้าสมัครใจเข้าร่วมในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นฉบับนี้

(ลงชื่อ).....ผู้เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น
(.....)

- หมายเหตุ
๑. ตรวจสอบร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นฉบับนี้ ได้ที่ผู้เชิญชวน หรือเว็บไซต์องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหญ้าปล้อง หรือสื่อออนไลน์องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหญ้าปล้อง
 ๒. ให้ส่งหลักฐานการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นไปยังสถานที่ หรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้เชิญชวนกำหนดไว้

หลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับให้ประชาชน
ในการเข้าฟังการประชุมสภา
เทศบาลตำบลช่องสะแก

เทศบาลตำบลช่องสะแก
อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ประกาศสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก
เรื่อง ระเบียบสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับให้ประชาชนเข้าฟัง
การประชุมสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก

ด้วยสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับให้ประชาชนเข้าฟัง
การประชุมสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก เพื่อเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับให้ประชาชนเข้าฟัง
การประชุมสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก อันเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น
ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

โดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๒๔ วรรคท้าย แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการ
ประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๔ โดยสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก ได้ออก
ระเบียบสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมสภา
เทศบาลตำบลช่องสะแก เพื่อให้การออกระเบียบดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และสามารถใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยให้บังคับใช้นับถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๘

(นายธวัช ตั้งวงศ์)

ประธานสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก

บันทึก

หลักการและเหตุผล
ประกอบร่างระเบียบสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับประชาชน
เข้าฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก

หลักการ

ให้มีระเบียบสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก

เหตุผล

เพื่อเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก อันเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น ตามหลักให้การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๒๔ วรรคท้าย แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๔ โดยสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก ได้ออกระเบียบสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก เพื่อให้การออกกระเปียบดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และสามารถใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงจำเป็นต้องออกกระเปียบนี้

ระเบียบสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมสภา
เทศบาลตำบลช่องสะแก

การมีระเบียบสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก อันเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

โดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๒๔ วรรคท้าย แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๔ โดยสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก ได้ออกระเบียบสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก เพื่อให้การออกระเบียบดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และสามารถบังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สภาเทศบาลตำบลช่องสะแกจึงได้ออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบล”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้บังคับใช้ได้นับถัดจากวันที่ประกาศโดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาลตำบลช่องสะแกเป็นต้นไป

ข้อ ๓ เมื่อระเบียบนี้มีผลบังคับใช้ ให้ยกเลิกประกาศ หลักเกณฑ์ วิธีการ ข้อกำหนด ข้อบังคับ หรือระเบียบอื่นใดที่ขัดแย้งหรือได้กล่าวไว้แล้วในระเบียบนี้ และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เทศบาลตำบล” หมายความว่า เทศบาลตำบลช่องสะแก

“สภาเทศบาลตำบล” หมายความว่า สภาเทศบาลตำบลช่องสะแก

“ประธานสภา” หมายความว่า ประธานเทศบาลตำบลช่องสะแก หรือรองประธานสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก ซึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาหรือตามที่ประธานสภามอบหมาย

“ผู้บริหาร” หมายความว่า นายกเทศมนตรีตำบลช่องสะแก และรองนายกเทศมนตรีตำบลช่องสะแก

“เลขานุการสภา” หมายความว่า เลขานุการสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก

“สมาชิกสภา” หมายความว่า สมาชิกสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก

“ประชุมลับ” หมายความว่า การประชุมสภาเทศบาลตำบล ซึ่งห้ามมิให้บุคคลภายนอก ซึ่งมีใช้สมาชิกสภา เลขานุการสภา ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ที่ประธานสภาอนุญาตเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบล

ข้อ ๕ ให้ประธานสภาเทศบาลตำบลช่องสะแกรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักการและวิธีปฏิบัติเพิ่มเติมที่ได้กำหนดในระเบียบ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑ ข้อความทั่วไป

ข้อ ๖ ประชาชนมีสิทธิเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบลช่องสะแกได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการซึ่งกำหนดไว้ในระเบียบนี้

ประชาชนซึ่งเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก ต้องปฏิบัติตนเมื่อได้เข้าประชุมสภาตามระเบียบนี้ หรือตามที่ประธานสภากำหนด

ข้อ ๗ ประธานสภาเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตหรือไม่อนุญาต ให้ผู้ซึ่งมิใช่สมาชิกเข้ารับฟังการประชุมสภา เมื่อประธานสภาพิจารณาแล้วให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๒ หลักเกณฑ์วิธีการสำหรับให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบล ส่วนที่ ๑ การเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบล

ข้อ ๘ ประชาชนสามารถเข้าฟังการประชุมและการปรึกษาของสภาท้องถิ่น เมื่อได้รับอนุญาตจากประธานสภาตามระเบียบนี้

ข้อ ๙ ผู้ประสงค์จะเข้าฟังการประชุมสภาท้องถิ่น ต้องทำหนังสือขออนุญาตเข้าฟังการประชุมและลงลายมือชื่อยื่นต่อประธานสภาเพื่อพิจารณาอนุญาต โดยยื่นล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภาท้องถิ่น ไม่น้อยกว่า ๑ วัน เมื่อประธานสภาอนุญาตแล้วให้ผู้ประสงค์เข้าฟังการประชุมนั้นเข้าฟังการประชุมได้ เว้นแต่มีเหตุผลอันสมควรไม่อาจดำเนินการได้ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาในการพิจารณาอนุญาต กรณีที่มีผู้ขอเข้าฟังการประชุมเป็นหมู่คณะอาจให้ผู้แทนของหมู่คณะนั้นเป็นผู้ขออนุญาตก็ได้ ทั้งนี้ ต้องระบุถึงจำนวนและรายชื่อผู้ที่ จะเข้าฟังการประชุมด้วย กรณีที่มีประชาชนยื่นความประสงค์ขอเข้าฟังการประชุมสภาท้องถิ่นมีจำนวนมาก และไม่สามารถจัด ให้ประชาชนเข้ารับฟังการประชุมได้ทั้งหมด ให้ประธานสภาพิจารณาอนุญาตให้บุคคลหรือคณะบุคคลเข้าฟัง การประชุมตามที่เห็นสมควร หรืออาจจัดให้ประชาชนรับฟังการประชุมภายนอกห้องประชุมหรือในบริเวณใกล้เคียงโดย แจ้งให้ผู้ประสงค์ขอเข้าฟังการประชุมทราบ

ข้อ ๑๐ การขอชี้แจง แฉลง กล่าวข้อความ การบันทึกภาพ บันทึกเสียงการประชุมสภา หรือเรื่องอื่นใด นอกจากการเข้าฟังการประชุมสภา จะต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรและต้องได้รับอนุญาตจากประธานสภาตามแบบที่แนบท้ายระเบียบนี้

ส่วนที่ ๒ ข้อกำหนดการปฏิบัติตนในการรับฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบล

ข้อ ๑๑ สถานที่ประชุมสภาท้องถิ่นเป็นสถานที่ที่อันควรแก่การเคารพ ผู้เข้าร่วมฟังการประชุมสภาท้องถิ่นจะต้องปฏิบัติตามระเบียบ หรือคำสั่งของประธานสภาอันชอบด้วยกฎหมายโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๒ ผู้เข้าฟังการประชุมต้องปฏิบัติ ดังนี้

(๑) แต่งกายสุภาพเรียบร้อย

(๒) นั่งหรืออยู่ประจำในที่ที่จัดไว้สำหรับผู้เข้าฟังการประชุมสภา

- (๓) ต้องประพฤติตนให้เรียบร้อย ไม่แสดงกิริยาอาการที่กระทำให้เสื่อมเกียรติของที่ประชุมสภา หรือก่อความสงบเรียบร้อย หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการประชุมสภา
- (๔) ต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของประธานสภาที่เป็นการสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย
- ข้อ ๑๓ ห้ามผู้เข้าฟังการประชุมสภาผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้
- (๑) ห้ามพกพาอาวุธหรือสิ่งของเครื่องกระสุน สุรา ยาเสพติด หรือสิ่งผิดกฎหมายเข้าไปในห้องประชุมสภาท้องถิ่น
- (๒) ห้ามนำอาหารหรือเครื่องดื่มเข้าไป หรือรับประทานในห้องประชุมขณะมีการประชุม
- (๓) ห้ามใช้เครื่องมือสื่อสาร อุปกรณ์บันทึกภาพ บันทึกเสียง หรืออุปกรณ์อื่นใดอันอาจรบกวนการประชุม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากประธานสภาตามข้อ ๑๐ แล้ว
- (๔) ห้ามเข้าไปในที่ซึ่งจัดไว้สำหรับสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น และคณะกรรมการสภาท้องถิ่น
- (๕) ห้ามใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ คำหยาบคาย เสียดสีใส่ร้าย หรือถ้อยคำใด ๆ ต่อสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เว้นแต่มีเนื้อหาสาระสำคัญอันเป็นประโยชน์ในการพิจารณาหรือการประชุมสภาท้องถิ่น ประธานสภาอาจอนุญาตให้ชี้แจงต่อไปได้ตามสมควร แล้วแต่กรณี
- (๖) แสดงกิริยาอันพึงรังเกียจ หรือกระทำการก่อความสงบเรียบร้อย หรือกระทำการให้เสื่อมเสียเกียรติของที่ประชุมสภาท้องถิ่น หรือกระทำการใด ๆ โดยจงใจ อันเป็นเหตุรบกวนการประชุมสภาท้องถิ่น
- (๗) ขัดคำสั่งของประธานสภาอันเป็นการสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย ข้อ ๑๑ กรณีที่ผู้ร่วมฟังการประชุมสภาได้แจ้งความประสงค์จะเข้าชี้แจง แฉก กล่าวข้อความ ต่อที่ประชุมสภาซึ่งประธานสภาอนุญาตแล้ว เมื่อประธานสภาเห็นสมควรระหว่างการประชุมสภา จะอนุญาตผู้เข้าร่วมฟังการประชุมผู้นั้นจึงสามารถชี้แจง แฉก กล่าวข้อความต่อที่ประชุมสภาก็ได้
- ข้อ ๑๔ หากผู้เข้าฟังการประชุมสภาท้องถิ่นผู้ใด กระทำการฝ่าฝืนระเบียบนี้ประธานสภามีอำนาจสั่งการใด ๆ ให้ผู้กระทำการฝ่าฝืนต้องปฏิบัติเพื่อให้การประชุมสภาท้องถิ่นเป็นไปด้วย ความสงบเรียบร้อยได้ตามสมควรแก่เหตุ ในกรณีที่ประธานสภาสั่งให้ผู้กระทำการฝ่าฝืนออกจากที่ประชุมสภา หากผู้นั้นขัดขืนให้เจ้าหน้าที่ รักษาความสงบเรียบร้อยนำตัวผู้นั้นออกจากที่ประชุมสภา หรือออกไปให้พ้นบริเวณที่ประชุมสภาก็ได้
- ข้อ ๑๕ หากผู้เข้าฟังการประชุมสภากระทำการฝ่าฝืนระเบียบในข้อ ๑๓ อันปรากฏแจ้งชัดว่าผู้นั้นอาจทำให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในที่ประชุมสภาอย่างร้ายแรง หรือทำให้การประชุมสภาคราวนั้นไม่อาจดำเนินต่อไปได้ โดยปกติประธานสภาอาจมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นแจ้งความดำเนินคดีตามกฎหมายกับผู้นั้นตามความผิดที่ได้กระทำ ก็ได้

ส่วนที่ ๓ การเผยแพร่การประชุมสภาเทศบาลตำบล

ข้อ ๑๖ ในการประชุมสภาเทศบาลตำบลครั้งใด ถ้ามิใช่เป็นการประชุมลับและเมื่อเป็นการสมควร ประธานสภาอาจจัดให้มีการถ่ายทอดสด ภาพ เสียง หรือทั้งภาพและเสียงผ่านทางระบบโทรทัศน์วงจรปิด ระบบเสียงตามสาย ระบบเสียงไร้สาย หรือทางวิทยุชุมชน หรือโดยวิธีการอื่นตามที่เห็นสมควรก็ได้ เพื่อให้ประชาชนสามารถฟังการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในครั้งดังกล่าวได้โดยสะดวกตามสมควร

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นหน้าที่ของเลขานุการสภาดำเนินการตามที่ประธานสภา
กำหนดเพื่อให้การดำเนินการของเลขานุการสภาตามวรรคสอง เป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและ
โดยสะดวก ให้ผู้บริหารมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลเป็นผู้ช่วยเหลือและปฏิบัติงานตามที่เลขานุการ
สภามอบหมาย

ข้อ ๑๗ คำสั่งของประธานสภาเทศบาลตำบลช่องสะแกตามระเบียบนี้ให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๘

(นายธวัช ตั้งวงศ์)

ประธานสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก

คำขอเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง ขอเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก

เรียน ประธานสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว..... อายุ.....ปี
อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....
จังหวัด..... มีความประสงค์ขอเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก
ในการประชุมสภาเทศบาลตำบล สมัย..... สมัยที่..... ครั้งที่..... ในวันที่.....
เดือน..... พ.ศ. เวลา..... น. ณ ห้องประชุมสำนักงาน
เทศบาลตำบลช่องสะแก

ข้าพเจ้าขอให้การรับรองว่า จะปฏิบัติตามในการเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบล
ตามระเบียบของสภาเทศบาลตำบล โดยจะรักษาเกียรติและให้ความเคารพต่อที่ประชุมสภาเทศบาลตำบล
และปฏิบัติตามที่ประธานสภาเทศบาลตำบลกำหนดทุกประการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ผู้ยื่นคำขอ
(.....)

ความคิดเห็นเลขานุการสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก

☐ เห็นควรอนุญาต ☐ เห็นควรไม่อนุญาต เพราะ.....

(ลงชื่อ)
(.....)

เลขานุการสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก
วันที่/...../.....

คำสั่งประธานสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก

☐ อนุญาต ☐ ไม่อนุญาต เพราะ.....

(ลงชื่อ)
(.....)

ประธานสภาเทศบาลตำบลช่องสะแก
วันที่/...../.....

